

Očividec pripoveduje o pantru dva naslednja doživljaja:

Panther napade celo družino.

»Ko je bil moj brat star 4—5 dni, je ostavil naš oče naselbino. Upal je, da se bo povrnil še taisto noč po odhodu. Iz neprevidenega vzroka je izostal do drugega dne. Vzel je seboj puško, kakor je to običaj v severoameriških pokrajinah. Izvzemši našega velikega psa (ki je slišal na ime Tige), je bila hiša nezaščitena.

Takoj po polnoči je pričel Tige, ki je čuval večna vrata, mrmrati ter lajati, kakor bi hotel prepoditi nekoga, ki se plazi proti hiši. V njegovem laježu je bilo nekaj grozečega in izzivajočega. Jasno je bilo, da je pripravljen pes na boj z nekom, ki ga napada. Kmalu smo čuli glasove divjega boja. Moja mati je bila prvotno uverjena, da gre za volka ali kakega tujega psa. Upala je, da se bo Tige že sam obranil in obvaroval hišo. Borba je bila po par minutah končana in vsiljivec se je moral umakniti. Tige se je pomiril, a to ni trajalo dolgo. Izbruhnili je nova borba, ki je bila ljutejša od prve.

Mati je postala nemirna. Od rojstva zadnjega otroka ni bila zapustila postelje. Bila je sama brez varstva s tremi malimi otročiči. Poklicala je hčerko Lelijo, naj se poda k večnim vratom in naj skrbno poskusi, če so dobro zaklenjena.

Drugi boj med psom in napadalcem ni bil daljši nego prvi. Komaj se je pa Tige umiril, ko ga je nekaj v tretje izzvalo. Pasji čuvaj je oslabil, zver se je posrečilo, da se je splazila mimo ter splezala na drevo, ki je stalo ne daleč od hiše. Mati je čula razločno, kako je skočila zverjad z drevesa na — hišno podstrešje.

S strahom je prisluškovala. Natančno je čula, kako je iskala zver po dilah kako odprtino, skozi katero bi lahko vdrla v stanovanjski prostor. Naenkrat so začeli padati po dimniku kosi ilovice.

Smrtni strah je popadel mater, ki je znala sigurno, kako se skuša dokopati zver skozi dimnik. Skočila je po koncu, razrezala je slamnato posteljno vložko in je nasula slame na žareče oglje. Slama se je vnela in plamen se je vzpel z bliskavico po dimniku. Zverina je zatulila od bolečine, pognala se je iz dimnika na streho in od tamkaj na zemljo in je izginila.

Ko se je vrnil drugo jutro oče in zvedel o doživljaju v noči, je takoj znal, da je bil obiskal panter našo hišo. Psa je oče komaj našel pod hišo. Obe oči sta mu bili iztrgani in po celem telesu je bil posut z globokimi ranami. Oče je zvesto žival obvezal in si je res opomogla do ozdravljenja.

Pantra je zadavil.

»Spominjam se slučaja«, pripoveduje dalje očividec, »kako je zadavil neoborožen mož pantra. Junak se je pisal Robinson, prebival je nedaleč od naše naselbine in je bil pravi orjak glede postave. V neki noči se je vračal z obiska proti domu. Ko je korakal skozi precej osvitljen presek v gozdu, ga je nekaj

napadlo iz grmovja. Zdelo se mu je, da mora biti kak velik pes, vendar ni imel časa za daljše premišljevanje. Nehote je stegnil roke in zagrabil zver za goltanec. Mož in žival sta se zvalila po tleh. Robinson je padel na zverino. Zavedal se je, da mu gre v boju za življenje in radi tega ni upal odmakniti roke od živalskega vratu, da bi segel v žep po nož. Z vso močjo je stiskal napadalcu tako dolgo vrat, dokler ni bil siguren, da ga je zadavil. Robinson se je oglasil tisto noč z močno opraskanimi rokami pri nas in prinesel v znak zmage zadavljenega pantra.

*

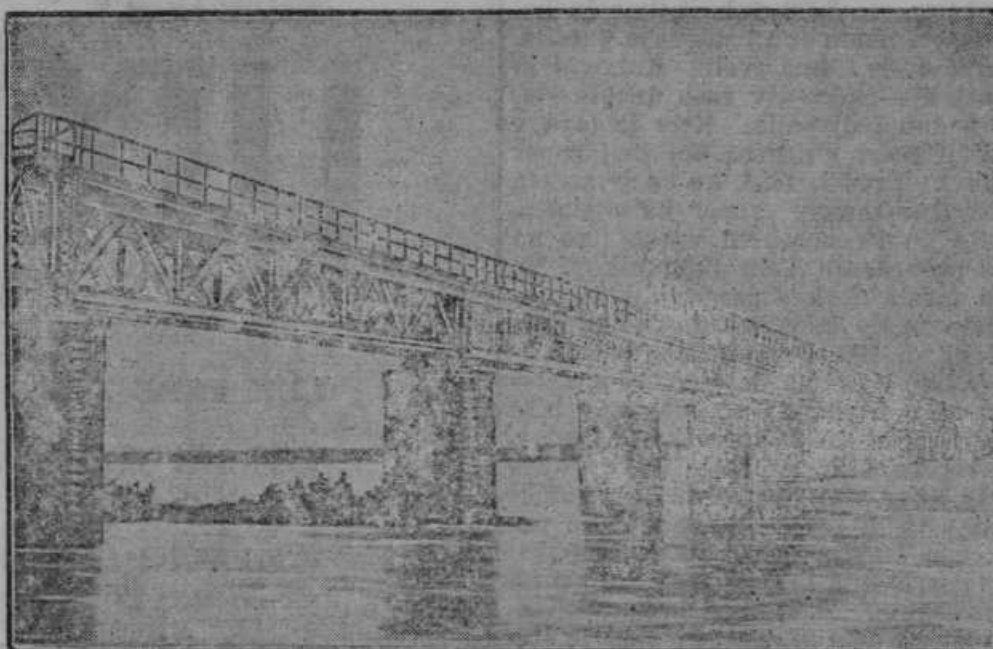

Upokojitev. Te dni je bil upokojen mariborski okrožni inšpektor in občeprijubljeni bivši veliki župan gospod dr. Franc Schaubach.

Poroka. V soboto dne 3. oktobra je bil poročen pri Sv. Magdalen v Mariboru g. Jakob Ciglar, strojni stavec Cirilove tiskarne, z gđ. Amalijo Klethor iz Pobrežja. Bilo srečno!

Kožuhači zaklali fanta. Ob priliki kožuhanja koruze v Razvanju pri Mariboru je bil smrtno zaboden 24letni Feliks Pukel iz Zgornjih Hoč. Ubijalec je še neznan.

Prijet ubijalec. V zgorajni notici poročamo, da je bil v Razvanju pri Mariboru ob priliki kožuhanja izvršen — uboj. Ubijalca so prijeli v petek dne 2. oktobra v osebi 23letnega Marka Borak iz Vinice na Hrvatskem, ki se je mudil pri sorodnikih v Razvanju že 2 meseca. Ob priliki pretepa Borak ni bil zraven, a ga je nekdo potegnil s palico. Udarec je Boraka toliko razljutil, da je stekel v kuhinjo po nož in je navalil na prvega, ki mu je prišel na pot in ta je bil nesrečni Pukl. Marko je zasadil Puklu skozi hrbet nož v srce. — Aretirani priznava zločin.

Vzrok spopada med Kitajci in Japonci v Mandžuriji je železniški most preko reke Hun pri Mukdenu. Most je bil bažo od Kitajcev razstreljen in radi tega so pričeli Japonci s sovražnostmi.

✱ sporu v Mandžuriji. Poveljnik japonskih čet v Mandžuriji, general Mina-mi (desno). Sovjetski vojni minister Vorošilov (levo), ki se bo podal na Daljni vzhod, ker je tudi Rusija zainteresirana na japonsko-kitajskem sporu.

Ustrelil se je v gozdu poleg Pekar nad Mariborom 20letni zidarski vajenec Anton Klobasa od Sv. Jurija ob Ščavnici.

S plinu se je smrtno zastrupil. V Celju so našli dne 29. septembra zjutraj mrtvega vsled vdihavanja plina v hiši Mete Bašev v Aškerčevi ulici 32-letnega bivšega postreščka Joahima Klovvarja, rodom iz Slivnega, občina Sv. Krištof nad Laškim. Zvečer pred samoumorom se je vrnil Klovvar v svoje stanovanje in se je praznično oblekel. Izruval je iz stene plinovo cev in jo tako upognil, da mu je bila odprtina pred nosom in usti. Sedel je na zofu, potisnil roke v žep in se smrtno zastrupil z vdihavanjem plina. Vzrok samoumora je iskati v večji izgubi izposojenega denarja. Našli so pa še hranilno knjižico na 10.906 Din. Rajni je živel že dve leti od prihrankov in dedščine. Še lani so cenili njegovo gotovino na 100.000 Din. Čudno je, da se je oglasil dan pred smrtjo pri celjskem pogrebem zavodu, kjer je hotel oddati 4000 Din za svoj lastni pogreb. Zavod ni ustregel predplačilu in drugo jutro so našli čudaka res mrtvega.

Fantje so pretepli v nedeljo dne 27. septembra na cesti 15letnega dninarja Rudolfa Podpečana iz Stranic tako, da se je moral zateči v celjsko bolnico.

Ogenj uničil stanovanjsko hišo ter gospodarsko poslopje. V noči dne 29. septembra je uničil požar posestniku Ivanu Čuku, po domače Mešiču v Založah pri Polzeli, stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje. Zgorela je hišna oprava, obleka, gospodarski stroji ter prazni in z jabolčnikom napolnjeni sodi. Škoda znaša 100.000 Din, je krita z zavarovalnino le na pol. Pogorelec je tem občutnejše prizadet, ker je oče osmih nepreskrbljenih otrok.

Smrtna avtomobilska nesreča. Dne zadnjega septembra je pripeljal tovorni avtomobil Antona Tevža po cesti iz Ljubnega v Savinjski dolini. Na avtomobilu so bile poleg lastnika in šoferja Lovrenca Kumer še štiri druge osebe. Dobrih 200 m proč od znane skale Igla je šofer zgubil oblast nad vozilom, ki je krenilo s ceste v Savinjo, ki teče tamkaj tik ceste. Avtomobil se je obrnil v strugo. Od potnikov je prišla Neža Ošepova iz Solčave tako nesrečno pod voz, da jo je stisnilo čez prsa in je bila takoj mrtva. Šofer Kumer si je zlomil eno roko, drugo nalomil, ostali pa so bili le lažje poškodovani.

Gospodarsko poslopje pogorelo. Dne 29. septembra je izbruhnil zvečer požar v gospodarskem poslopiju Marije Grabner, posestnice v Zajasovniku pod Trojanami. Poslopje je pogorelo. Obstoja resen sum na požig!

Stara samomorilka. Nenadoma se je zmešalo 80letni Marti Predovič iz Hrašta, občina Suhor pri Metliki in se je pognala v Krupo, kjer je utonila.

Dva nevarna vlomilca pod ključem. Po okolici Cerknice in po Notranjskem sta vršila precej časa vlomilski in tatinski posel: 23letni Anton Čadež iz Verda pri Borovnici in 24letni J. Centa iz Zelimelj. Orožniki so že bili potepuha prijeli in spravili v zapore sodišča v Cerknici, odkoder sta pa pobegnila

SARG'S

Novo

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

Že nad 50 let se daje za negovanje zob prednost Sargovemu Kalodontu. Poleg ostalih odlik je dobil sedaj še novo svojstvo, ki ga nima sicer niti eno drugo zobno čistilno sredstvo in to je učinkoviti dodatek (Sulforicinoleat po Dr. Bräunlichu), kateri odstrani in prepreči zobni kamen, tega povzročitelja mnogih težkih zobobolov.

skozi luknjo, katero sta izkopala v steno. Po pobegu iz zaporov sta se klatila po ljubljanski okolici in vlomila v noči pri trgovcu Srečku Kobiju na Bregu pri Borovnici. Odnese sta raznega blaga in usnja za 30.000 Din ter odpeljala plen na ročnem vozičku. Vsled zasledovanja žandarmerije sta hotela pobegniti na vlaku v Ljubljano, kjer so ju pa prijeli in izročili — roki pravice.

Požigalec na delu. Na Cikanj pri Novem mestu je zažgal še neodkrit požigalec iz maščevanja stanovanjsko hi-

šico kočarice in delavke Antonije Turk. Poslopje je čisto pogorelo.

Požigalec v rokah pravice. Na Lešnici pri Kukmanu v okolici Novega mesta je v nedeljo dne 27. septembra krog 9. ure zvečer gospodinja zapazila, kako je požigalčeva roka zanetila s slamo krito hišo. Ogenj so pravočasno pogasili in prijeli tudi zločinca, ki je živel v sovraštvo z družino, kateri je nameraval zapeti žalostno pesem s pomočjo rdečega petelina.

»Največja« nemški diplomat je baron Dörnberg, tajnik nemškega poslaništva v Bukarešti. Baron je visok 2.05 m.

Francoska državnik ministriški predsednik Laval in zunanji minister Briand na potu k predsedniku nemške republike — Hindenburgu.

Zgodovinsko stara lipa pogorela. V Mačkovcu pri podružni cerkvi sv. Janeza Krstnika pri Novem mestu je pogorela večstoletna lipa. Pastirji so vsled mraza zakurili v votlem drevesu in povzročili njegovo uničenje.

Pri razkladanju z grozdem napolnjenega soda si je zlomila nogo žena posestnika Vavpotiča iz Pahe pri Nov. mestu.

Divji prašič zašel v vodo. Pri Kamniku je zašel 140 kg težek divji prašič pred turbinami Bonačevega električnega podjetja na Duplici v noči v valove. Pri pregledu stanja vode je strojnik Joško Ničman zapazil zver in še poklical tovariša Debevca, ki se je oborožil s sekuro. Oba možaka sta se lotila zveri, ki ni mogla nikamor iz vode, z revolverjem ter sekuro in sta jo tako dolgo obdelovala, dokler se ni ubita potopila in so jo izvlekli iz vode pred tovarno Remec.

Redek slučaj kravje smrti. V Laborcah pri Šmartnem v okolici Kranja je zašla krava posestnika Drakslerja na železniškem tiru med dva vagona, ki sta jo podrla na tla in kolesa so jej odrezala glavo.

Spremembe celjskega avtobusnega prometa. Za zimsko polletje veljajo pričeni s 1. oktobrom, sledeče spremembe: 1. Proga Celje—Rogaška Slatina se skrajša do št. Jurija ob južni žel., s povratkom od tam od 13. 34 proti Celju. 2. Proga Celje—Rečica se skrajša do Mozirja in opusti jutranja in večerna vožnja. 3. Proga Celje—Logarska dolina se skrajša do Luč; ta avtobus bo vozil tudi v trg Rečico (poleti je vozil mimo trga). 4. Na progi Celje—Podsreda se zniža voznina na 38 Din za celo progo, za ostale postaje sorazmerno. 5. Za čas od 1. oktobra do 1. junija se zniža nekoliko tudi voznina na progi Celje—Luče, oziroma Celje—Mozirje. 6. Na vseh progah se vpeljejo tour-retour karte, veljavne dva dni, z 10 do 20% popustom, to pa samo s konečnimi postaj in najvažnejših. Na vseh drugih progah ostane vse neizpremenjeno.

Sanatorij v Mariboru. Gosposka 49, telefon 2358. Lastnik in vodja kirurg dr. Čerňič Mirko. Najmoderneje opremljen za operativne slučaje. Diatermija, višinsko solnce, tonizator, žarnica »Hala«, enterocleaner. 1464

Ljudska samopomoč v Mariboru naznanja cenj. občinstvu Dravske banovine, da je ustanovila s 1. oktobrom 1931 peto skupino z oddelki A-IV, B-IV, C-IV in D-IV. V te oddelke se sprejmejo do preklica vse zdrave osebe od 51. do 90. leta in sicer za Din 1000, 2000, 4000 in 10.000, oziroma iz vseh oddelkov za 17.000 Din podpore. Ker se sprejme za vsak oddelke le omejeno število starejših članov, je takojšnji pristop jako priporočljiv. 1458

Velik napredek v negovanju zob. Eden največjih neprijateljev zob je brezdomno kamen — povzročitelj mnogih hudih obolenj. Zobni kamen se v večini slučajev odstranjuje z mehaničnimi sredstvi, kar povzroča bolečine in izgubo časa. Sedaj pa vsebuje priljubljeni Sargov Kalodont dodatek sulfocinoleata po dr. Bräunlichu in je poleg svojih že znanih odlik dobil še neprecenljivo novo svojstvo, katero odpravi zobni kamen in prepreči njegovo tvoritev in pri tem niti malo ne škoduje zobem. Ta novi dodatek v Sargovem Kalodontu predstavlja velik napredek na polju negovanja zob.

Zopet došlo novo blago po nepričakovano nizkih cenah. Oglejte si pred nakupom v Trpinovem Bazarju, Maribor, Vetrinjska 15. 376

Filmski operaterji kot čudodelni zdravniki.

Dva filmska operaterja sta vstrajno živela dolgo časa v deželi Eskimov, da bi filmala običaje prebivalcev. Ker so pa Eskimi nezaupljivi, sta morala upotrebiti zvijače, da sta premagala strah pred kamero. Ko so postali prebivalci bolj zaupljivi, so smatrali tujce kot »medicince«, od katerih so pa tudi zahtevali zdravljenje. K sreči sta imela v zalogi Aspirin-tablete, ki pri prehlajenju, influenci, gripi, revmatizmu itd. vedno pomagajo. Tako sta olajšala marsikatero bolečino, pridobila sta si hitro zaupanje Eskimov in z bogato zbirko sta se povrnila v svojo domovino.

Iz zgodovine denarja.

Postanek denarja je v najtesnejši zvezi z razvojem trgovine. Ker se je posluževalo trgovanje v začetku kulturne zgodovine medsebojnega menjavanja, radi tega so iskali blago, kojega cena bi naj služila kot podlaga za oceno onih predmetov, ki so prišli v poštev pri menjavanju. Izkušnja je človeka poučila, da so živina, žito in sploh življenske potrebščine najbolj prikladne, igrati isto vlogo kakor v poznejših časih kovani denar.

Še danes se poslužujejo nizkokulturni narodi raznih živil mesto denarja. Domačini v Guatemali rabijo kakavova zrna kot denar. Pri Indijancih v Boliviji ima poper denarno vrednost, na Filipinskem otočju riž in pri Mongolih v tablice stisnjen čaj. Drugi priprosti narodi so si izbrali za denar: okraske, školjke, bisere, barvano kamenje in kovine, dokler si niso priborili baker, srebro in zlato plačilno vrednost, ki se je razširila po celem kulturnem svetu.

Po indijskih pokrajinah in po velikih otokih Južnega morja obstoji še danes pri tamošnjem prebivalstvu navada, da plačujejo pri trgovanju z biseri. Po otokih v Indijskem Oceanu služijo za denar školjke, zobi morskega volka, nojevo perje in kože divjih živali.

V stari Mehiki, v deželi Aztekov, so veljala poleg zlata za največjo dragocenost kakao-zrna, katera so nasuli po 24 tisoč v eno vrečo. Posestnik vreče s kakao zrni je veljal kot bogat mož, ki si je lahko preskrbel vsako razkošje. V Peru v južni Ameriki so posedali gotove vrste orehi isto veljavo. V zgodnjem srednjem veku so sprejemali mesto denarja celo po Evropi poper. Odredba švicarskega mesta Zürich iz leta 1345 je uredila čuden plačilni promet s poprom. V Tibetu v osrednji Aziji so plačevali nekdanji z orehi. Laplandci na severu so izdelovali sir iz mleka od severnega jelena, ki je imel plačilno moč.

Tablice stisnjenega čaja veljajo za denar ne samo pri Mongolih, ampak tudi pri drugih narodih osrednje Azije. Čaj kot denar je bil prvotno v navadi na Kitajskem v dobi prvih cesarjev iz Ming rodbine, ki je plačevala v tej obliki vojaštvo.

Tudi tobak so usiljevali španski ter portugalski osvojevalci, ki so odkrili to rastlino v severni Ameriki, pri prodiranju po južni Ameriki domačinom kot plačilno sredstvo. Kot plačilo za opravljeno delo je porinil belokožni vojak Indijancu cigaro v usta. V Virginiji v Združenih državah, v zibelki po celem svetu znane viržinke, so nekdanj

prejemali zamorci tobakovo listje kot plačilo.

Narodi, ki so se pečali s poljedelstvom in živinorejo, so smatrali v prastarih časih živino za denar. V dobi starogrškega pesnika Homerja so cenili vsako premoženje po stanju živine. Lepo okrašen trinožnik je stal 12 volov, mlada sužnja 4 vole.

Zgodovinarji trdijo, da so začeli kovati prvi denar v Lidiji v Mali Aziji. Med razvalinami starolidskega mesta Sardes, kjer je vladal pravljeno bogati kralj Kröz, so našli najstarejši kovani denar.

★

Vinske sode različne velikosti prodaja Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25.

Sladkor za 1 Din pri kg dražji. Vlada je povišala trošarino na sladkor. Dozdaj je ta trošarina znašala 5 Din pri kilogramu, sedaj je povišana na 6.65 Din pri kg, torej za 1.65 Din. To velja za sladkor v kockah, kristal in prah. Donos trošarine na sladkor je znašal leta 1929 — 514.1 milijona Din, leta 1930 pa 486.5 mil. Din. S povišanjem trošarine na sladkor bo državna blagajna pridobila, ako ostane vporaba sladkorja na isti višini, okoli 150 milijonov Din. Da ne bi sladkorne tovarne v naši državi povišale cen sladkorja za znesek, za kolikor je bila zvišana trošarina, je vlada istočasno znižala uvozno carino za sladkor v kosih od 4.40 na 3.45 Din. Novi zakon tudi odreja, da se cene sladkorja v podrobnih razprodaji in v tovarnah ne smejo zvišati za več kot za 1 Din v primeri s ceno, ki je bila v veljavi 15. avgusta tega leta.

Prva razstava rodovniške živine in premovanje, združena s plemenskim sejmom, se vrši v Slovenjgradcu dne 15. t. m. ob 9. uri dopoldne. Razstavljen bo 15 starejših bikov, 5 mladih bikcev, 120 krav in 20 telic. Vse te živali, predvsem krave, so glede uporabnosti (mlečnosti) kontrolirane po uradnih organih ter so pri vseh lastnikih živali v vpogled uradno overjeni rodovniški izpiski in podatki glede mlečnosti ter pokolenja. Zanimanci za našo belo marjadvorsko živino, ki je najbolj priljubljena na dunajskem trgu in glede katere se občuti v Avstriji najmanjša oddajna kriza. Obiščite razstavo in sejem v čim večjem številu! Razstavni odbor.

Velenje. Banska uprava je odredila, da se premovanje rodovniške živine ne vrši, kakor je bilo določeno, dne 5. oktobra, ampak je bilo preloženo na dan 16. oktobra. Premovala se bo izrecno le rodovniška živina. Radi tega se naznanja, da se bo živina od rodovniške komisije še enkrat pregledala in ocenila in z ozirom na dobljene točke živino obdržala, odnosno izbrisala iz rodovnika. Glede tega se opozarja vse člane, skrbite in negujte živino, da bo lepa in snažna in s tem sposobna za razstavo. Živina se mora prignati do 8. ure na sejmišče v Velenje, kjer se bo uvrstila po

Zgodovinsko stara lipa pogorela. V Mačkovcu pri podružni cerkvi sv. Janeza Krstnika pri Novem mestu je pogorela večstoletna lipa. Pastirji so vsled mraza zakurili v votlem drevesu in povzročili njegovo uničenje.

Pri razkladanju z grozdem napolnjenega soda si je zlomila nogo žena posestnika Vavpotiča iz Pahe pri Nov. mestu.

Divji prašič zašel v vodo. Pri Kamniku je zašel 140 kg težek divji prašič pred turbinami Bonačevega električnega podjetja na Duplici v noči v valove. Pri pregledu stanja vode je strojnik Joško Ničman zapazil zver in še poklical tovariša Debevca, ki se je oborožil s sekuro. Oba možaka sta se lotila zveri, ki ni mogla nikamor iz vode, z revolverjem ter sekuro in sta jo tako dolgo obdelovala, dokler se ni ubita potopila in so jo izvlekli iz vode pred tovarno Remec.

Redek slučaj kravje smrti. V Laborcah pri Šmartnem v okolici Kranja je zašla krava posestnika Drakslerja na železniškem tiru med dva vagona, ki sta jo podrla na tla in kolesa so jej odrezala glavo.

Spremembe celjskega avtobusnega prometa. Za zimsko polletje veljajo pričeni s 1. oktobrom, sledeče spremembe: 1. Proga Celje—Rogaška Slatina se skrajša do št. Jurija ob južni žel., s povratkom od tam od 13. 34 proti Celju. 2. Proga Celje—Rečica se skrajša do Mozirja in opusti jutranja in večerna vožnja. 3. Proga Celje—Logarska dolina se skrajša do Luč; ta avtobus bo vozil tudi v trg Rečico (poleti je vozil mimo trga). 4. Na progi Celje—Podsreda se zniža voznina na 38 Din za celo progo, za ostale postaje sorazmerno. 5. Za čas od 1. oktobra do 1. junija se zniža nekoliko tudi voznina na progi Celje—Luče, oziroma Celje—Mozirje. 6. Na vseh progah se vpeljejo tour-retour karte, veljavne dva dni, z 10 do 20% popustom, to pa samo s konečnimi postaj in najvažnejših. Na vseh drugih progah ostane vse neizpremenjeno.

Sanatorij v Mariboru. Gosposka 49, telefon 2358. Lastnik in vodja kirurg dr. Čerňič Mirko. Najmoderneje opremljen za operativne slučaje. Diatermija, višinsko solnce, tonizator, žarnica »Hala«, enterocleaner. 1464

Ljudska samopomoč v Mariboru naznanja cenj. občinstvu Dravske banovine, da je ustanovila s 1. oktobrom 1931 peto skupino z oddelki A-IV, B-IV, C-IV in D-IV. V te oddelke se sprejmejo do preklica vse zdrave osebe od 51. do 90. leta in sicer za Din 1000, 2000, 4000 in 10.000, oziroma iz vseh oddelkov za 17.000 Din podpore. Ker se sprejme za vsak oddelke le omejeno število starejših članov, je takojšnji pristop jako priporočljiv. 1458

Velik napredek v negovanju zob. Eden največjih neprijateljev zob je brezdomno kamen — povzročitelj mnogih hudih obolenj. Zobni kamen se v večini slučajev odstranjuje z mehaničnimi sredstvi, kar povzroča bolečine in izgubo časa. Sedaj pa vsebuje priljubljeni Sargov Kalodont dodatek sulfocinoleata po dr. Bräunlichu in je poleg svojih že znanih odlik dobil še neprecenljivo novo svojstvo, katero odpravi zobni kamen in prepreči njegovo tvoritev in pri tem niti malo ne škoduje zobem. Ta novi dodatek v Sargovem Kalodontu predstavlja velik napredek na polju negovanja zob.

Zopet došlo novo blago po nepričakovano nizkih cenah. Oglejte si pred nakupom v Trpinovem Bazarju, Maribor, Vetrinjska 15. 376

Filmski operaterji kot čudodelni zdravniki.

Dva filmska operaterja sta vstrajno živela dolgo časa v deželi Eskimov, da bi filmala običaje prebivalcev. Ker so pa Eskimi nezaupljivi, sta morala upotrebiti zvijače, da sta premagala strah pred kamero. Ko so postali prebivalci bolj zaupljivi, so smatrali tujce kot »medicince«, od katerih so pa tudi zahtevali zdravljenje. K sreči sta imela v zalogi Aspirin-tablete, ki pri prehlajenju, influenci, gripi, revmatizmu itd. vedno pomagajo. Tako sta olajšala marsikatero bolečino, pridobila sta si hitro zaupanje Eskimov in z bogato zbirko sta se povrnila v svojo domovino.

Iz zgodovine denarja.

Postanek denarja je v najtesnejši zvezi z razvojem trgovine. Ker se je posluževalo trgovanje v začetku kulturne zgodovine medsebojnega menjavanja, radi tega so iskali blago, kojega cena bi naj služila kot podlaga za oceno onih predmetov, ki so prišli v poštev pri menjavanju. Izkušnja je človeka poučila, da so živina, žito in sploh življenske potrebščine najbolj prikladne, igrati isto vlogo kakor v poznejših časih kovani denar.

Še danes se poslužujejo nizkokulturni narodi raznih živil mesto denarja. Domačini v Guatemali rabijo kakavova zrna kot denar. Pri Indijancih v Boliviji ima poper denarno vrednost, na Filipinskem otočju riž in pri Mongolih v tablice stisnjen čaj. Drugi priprosti narodi so si izbrali za denar: okraske, školjke, bisere, barvano kamenje in kovine, dokler si niso priborili baker, srebro in zlato plačilno vrednost, ki se je razširila po celem kulturnem svetu.

Po indijskih pokrajinah in po velikih otokih Južnega morja obstoji še danes pri tamošnjem prebivalstvu navada, da plačujejo pri trgovanju z biseri. Po otokih v Indijskem Oceanu služijo za denar školjke, zobi morskega volka, nojevo perje in kože divjih živali.

V stari Mehiki, v deželi Aztekov, so veljala poleg zlata za največjo dragocenost kakao-zrna, katera so nasuli po 24 tisoč v eno vrečo. Posestnik vreče s kakao zrni je veljal kot bogat mož, ki si je lahko preskrbel vsako razkošje. V Peru v južni Ameriki so posedali gotove vrste orehi isto veljavo. V zgodnjem srednjem veku so sprejemali mesto denarja celo po Evropi poper. Odredba švicarskega mesta Zürich iz leta 1345 je uredila čuden plačilni promet s poprom. V Tibetu v osrednji Aziji so plačevali nekdanj z orehi. Laplandci na severu so izdelovali sir iz mleka od severnega jelena, ki je imel plačilno moč.

Tablice stisnjenega čaja veljajo za denar ne samo pri Mongolih, ampak tudi pri drugih narodih osrednje Azije. Čaj kot denar je bil prvotno v navadi na Kitajskem v dobi prvih cesarjev iz Ming rodbine, ki je plačevala v tej obliki vojaštvo.

Tudi tobak so usiljevali španski ter portugalski osvojevalci, ki so odkrili to rastlino v severni Ameriki, pri prodiranju po južni Ameriki domačinom kot plačilno sredstvo. Kot plačilo za opravljeno delo je porinil belokožni vojak Indijancu cigaro v usta. V Virginiji v Združenih državah, v zibelki po celem svetu znane viržinke, so nekdanj

prejemali zamorci tobakovo listje kot plačilo.

Narodi, ki so se pečali s poljedelstvom in živinorejo, so smatrali v prastarih časih živino za denar. V dobi starogrškega pesnika Homerja so cenili vsako premoženje po stanju živine. Lepo okrašen trinožnik je stal 12 volov, mlada sužnja 4 vole.

Zgodovinarji trdijo, da so začeli kovati prvi denar v Lidiji v Mali Aziji. Med razvalinami starolidskega mesta Sardes, kjer je vladal pravljeno bogati kralj Kröz, so našli najstarejši kovani denar.

★

Vinske sode različne velikosti prodaja Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25.

Sladkor za 1 Din pri kg dražji. Vlada je povišala trošarino na sladkor. Dozdaj je ta trošarina znašala 5 Din pri kilogramu, sedaj je povišana na 6.65 Din pri kg, torej za 1.65 Din. To velja za sladkor v kockah, kristal in prah. Donos trošarine na sladkor je znašal leta 1929 — 514.1 milijona Din, leta 1930 pa 486.5 mil. Din. S povišanjem trošarine na sladkor bo državna blagajna pridobila, ako ostane vporaba sladkorja na isti višini, okoli 150 milijonov Din. Da ne bi sladkorne tovarne v naši državi povišale cen sladkorja za znesek, za kolikor je bila zvišana trošarina, je vlada istočasno znižala uvozno carino za sladkor v kosih od 4.40 na 3.45 Din. Novi zakon tudi odreja, da se cene sladkorja v podrobnih razprodaji in v tovarnah ne smejo zvišati za več kot za 1 Din v primeri s ceno, ki je bila v veljavi 15. avgusta tega leta.

Prva razstava rodovniške živine in premovanje, združena s plemenskim sejmom, se vrši v Slovenjgradcu dne 15. t. m. ob 9. uri dopoldne. Razstavljen bo 15 starejših bikov, 5 mladih bikcev, 120 krav in 20 telic. Vse te živali, predvsem krave, so glede uporabnosti (mlečnosti) kontrolirane po uradnih organih ter so pri vseh lastnikih živali v vpogled uradno overjeni rodovniški izpiski in podatki glede mlečnosti ter pokolenja. Zanimanci za našo belo marjadvorsko živino, ki je najbolj priljubljena na dunajskem trgu in glede katere se občuti v Avstriji najmanjša oddajna kriza. Obiščite razstavo in sejem v čim večjem številu! Razstavni odbor.

Velenje. Banska uprava je odredila, da se premovanje rodovniške živine ne vrši, kakor je bilo določeno, dne 5. oktobra, ampak je bilo preloženo na dan 16. oktobra. Premovala se bo izrecno le rodovniška živina. Radi tega se naznanja, da se bo živina od rodovniške komisije še enkrat pregledala in ocenila in z ozirom na dobljene točke živino obdržala, odnosno izbrisala iz rodovnika. Glede tega se opozarja vse člane, skrbite in negujte živino, da bo lepa in snažna in s tem sposobna za razstavo. Živina se mora prignati do 8. ure na sejmišče v Velenje, kjer se bo uvrstila po

zaporednih številkah. Banska uprava pošlje komisijo, ki bo sporazumno s srezkim kmet. referentom g. Wernigom ocenila živino in po dobljenih točkah dala nagrado. Ker se bodo isti dan vršila tudi razna predavanja naših najboljših strokovnjakov, je v vašem interesu, da posestniki in gospodinjke iz naše lepe Šaleške doline od blizu in daleč prihitite ta dan na živinorejski praznik v Velenje. Razstavni prostor bo pestro urejen, videla se bo ocenjena najboljša živina naše doline, od katere upamo v teku par let pokazati najboljši plemenski material. Ker je taka živina skoraj za polovico dražja, bodo tega najbolj veselili naši žepi. Zato dne 16. oktobra vsi v Velenje!

Pojasnilo k sadni razstavi v Ptuj. Na mnoga vprašanja radi vožnje po železnici daje pojasnilo razstavni odbor za I. banovinsko sadno razstavo in sadni sejem v Ptuj, da je generalna direkcija drž. železnic dovolila polovično vožnjo po jugoslovanskih železnicah in sicer za vse vlake razun SOE na ta način, da si kupi dotičnik, ki namerava obiskati razstavo in sadni sejem v Ptuj, pri odhodni postaji celi vozni listek do Ptuja, katerega pa pri izstopu v Ptuj ne odda, temveč ga obdrži za brezplačni povratek nazaj. Seveda si mora na razstavi od razstavnega odbora dobiti potrdilo, da je razstavo posepil, kajti le s tem potrdilom velja prvotni vozni listek za brezplačni povratek. Polovična vožnja je dovoljena v času od 9. do 17. oktobra 1931. Enako je tudi znižana tarifa del II, odsek B XIII za blago, ki se pošlje na razstavo. Dalje se nam poroča, da bode ves čas razstave obratovala v Ptuj najnovejša in po modernih principih urejena tovarna za sadne in grozdne sokove Jospa Orniga. Ta tovarna, ki je menda enake vrste še ni v naši državi, bo postavljena na vpogled vsem obiskovalcem razstave brezplačno, na razstavi sami pa bodo razstavljeni sadni sokovi te tovarne ter v okrepčevalnici za poskušnjo na razpolago — seveda proti plačilu. Ptuj, ki je vinski in sadni cen-

trum, je postal hkrati tudi centrum za sadne in grozdne sokove. Na dan otvoritve razstave dne 11. oktobra bode v Ptuj tudi sadjarski shod popoldne ob 15. uri v Narodnem domu. Na tem občnem zboru se bodo obravnavala zelo važna vprašanja o sadjarstvu, ki bodo velikega pomena za bodočnost. — Na razstavi bode mogoče videti sadni izbor vseh srezov Dravske banovine ter pakovano sadje po zahtevah svetovne trgovine.

Sv. Jurij ob južni žsl. Vedno večje zanimanje vlada pri nas za sadno razstavo, ki jo priredi naša sadjarska podružnica. Razstava se vrši v nedeljo dne 11. oktobra v osnovni šoli. Ob otvoritvi po prvi službi božji bo tudi predavanje. Člani podružnice in drugi sadjarji se prosijo, da lepo pripravijo sadje od vseh boljših sort, ki ga nameravajo dati na razstavo. Prinesejo ga naj potem do petka dne 9. oktobra zvečer v osnovno šolo, kjer ga bo sprejemal g. upravitelj šole. Razstavljalcem najlepšega sadja se bodo dajala tudi odlikovanja in nagrade. Da bo vsakemu mogoče si ogledati sadno razstavo, se ne bo pobirala nikakva vstopnina. Ker še bo takrat obilo sadja za prodati, se vabijo tudi kupci, da pridejo na razstavo, kjer bodo lahko sklepali kupčije. Člane razstavnega odbora se prosi, da pridejo prihodnjo nedeljo po prvem sv. opraviilu v osnovno šolo na sestanek, kjer se bodo dogovorili o vseh podrobnostih.

Za sadno razstavo in grozdni sejem v Sevnici dovoljena polovična vožnja. Z rešenjem generalne direkcije drž. žel. v Beogradu je dovoljena vsem posetnikom sadne razstave za sevnisko Posavje v Sevnici od 4. do 11. oktobra t. l. in vsem posetnikom sejma za vinsko grozdje, ki se vrši v okviru sadne razstave polovična vožnja na vseh osebnih in brzih vlakih izven SOE in sicer za vse proge ljubljanske in zagrebške direkcije. Polovična vožnja velja za potovanje v Sevnico do 11. oktobra, za povratek pa do 13. oktobra t. l. Vsi posetniki sadne razstave kupijo na odhodni postaji cel vozni listek opremljen z mokrim žigom, ki velja potrjen

od razstavnega odbora tudi za povratek. Za razstavno blago velja popust predviden v tarifi del II odsek B XIII.

Hmeljarsko društvo za Slovenijo je naprosilo merodajne činitelje v Beogradu, naj izposlujejo tudi za Jugoslavijo letni kontingent 10.000 starih stotov hmelja za izvoz v Francijo po znižani carini 200 frankov za 100 kg, kakor je to dosegla ČSR za leto 1931 ter 1932. Kakor znano, je Francija dvignila carino za hmelj od 125 frankov na 400 frankov za 100 kg, kar bo naše domače hmeljarstvo zelo otežkočilo.

Poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo. Žalec, 1. X. 1931. Začetkoma sezone se je letošnji pridelek oenil na 16.000 starih stotov, kar se je sedaj dokazalo za prenizko. Letina 1931 se cenila 18.000 do 18.500 starih stotov, od katerih je prodanih skoro 90%. Kupčija bolj miruje. Prima blago je skoro prodano. V tukajšnji javni oznamovalnici za hmelj se je do danes signaliziralo 2112 težkih bal po 150 kg.

*

J. V.

Pokončavanje sadnih škodljivcev v jeseni.

(Nadaljevanje.)

Škropila in škropilnice.

Sadna trgovina danes zahteva od producenta lepo, dobro razvito, zdravo sadje. Marsikateri sadjar je letos pri prodaji svojega sadja doživel neprijetno presenečenje, ko mu je kupec škartiral večino sadja vsled slabe kakovosti.

Dobršen del neodgovarjajočega sadja gre seveda na rovaš neprimernega obiranja, sploh nepazljivosti pri obiranju samem in ni čuda, da se kupec brani blaga, ki ni bilo pravilno obrano, oziroma nudi za tako manjvredno sadje le majhen del onega zneska, ki bi ga sadjar lahko dosegel, ako bi sa-

Fr. Ks. Meško:

Njiva.

Sili mu skozi zobe, da jih razklopi. V debelem traku se mu siplje v usta — prav kakor moka tistemu mlinarju, ki je slišal o njem, da si je po krivici nagrabil veliko kašto. A neke noči, ko jo je šel ogledovat in se veselit svojega zaklada, je zdrknil z lestvice v kašto. Naglavički je padel v moko. Vase ga je potegnili krivična moka, utonil je v nji. V smrtni uri se je je do sitega najedel, ker je v življenju nikoli sit ni bil . . .

Matija ni mogel več dihati. Bobnelo mu je v ušesih, kakor bi grmela tik njega tromba sodnega dne in bi se ob njenem strahotnem glasu širni svet podiral.

Zastajalo mu je srce. Strašna groza ga je pretresala.

V ti grozi se je z zadnjimi mislimi spomnil svoje krivice. In je z zadnjimi močmi zaprosil:

»Moj Bog, usmili se me . . . usmili se me!«

S to prošnjo se je pogreznil v nezavest. Smrt ga je objela s koščeni rokami, pritiskala ga tesneje in

tesneje k sebi, da je ledenel ob groznem mrazu njenih prsi . . .

8 Kaj je imel zdaj Matija od Korenove njive, kaj od vseh skrbi, od vsega trpljenja zaradi nje?

Širne dežele in cela večnost so ga ločile od nje . .

(Konec.)

Črna smrt.

I.

Žid Aron Izerlin, daleč po deželah znan bogatin, skopuh in izposojevalec denarja na krvave obresti, čigar pradedje so že v 14. stoletju s svojimi zlatniki v denarnih zadregah pomagali celo mogočnim nadškofom solnograškim, je proti večeru toplega aprilskega dne v letu Gospodovem 1645 počasi stopal čez Minoritski trg v Ptuj. Ni ga z radostjo in občudovanjem navdajalo veličastno, kakor razcvetela roža krasno in mameče pročelje cerkve. Nemirno, pohlepno je z živahnimi jutrovske-črnimi očmi božal in ob enem v mislih tatinsko-oprežno prodiral mogočne zidove cerkvene in samostanske. In je zraven z zavistjo in grenkobo razmišljal:

»Visoko in svetlo domovje imajo očetje minoriti. A moje je nizko in temotno. Zame sicer dobro. Toda

Za smeh.

Rekrut mlo vzdihuje: »Najrajši bi bil mrtev in pokopan.« Starešina: »O, kaj pa, seveda! To bi bilo za vas najlepše; cel dan ležati pa nič delati.«

Gospa Selanova je obiskala zdravnika-specialista, ki ji je dejal: »Vaše zdravje ni popolnoma v redu. Svetujem vam, da se pogosto kopljete, biti morate dosti na svežem zraku in oblačite se kot likor mogoče lahko.« »Kaj ti je povedal zdravnik?« je vprašal mož, ko se je vrnila domov. »Je dejal, da moram v morsko kopališče, moram se mnogo z avtomobilom voziti ter dobiti več novih letnih oblek.«

dje previdno obral. Previdno in pravilno obriranje, ne otepavanje drevja s koli itd., se gotovo izplača in jalov je izgovor onega sadjarja, ki misli, da bo za obitolčno blago dosegel isto ceno kot za lepo.

Ako pa želi sadjar doseči za svoje sadje čim ugodnejše cene, kar mu bo mogoče le pri lepem, dobro razvitem in pred vsem zdravem sadju, je prvi pogoj, da bo sadno drevje obvaroval pred škodljivci, ki so najhujši sovražniki.

Marsikateri sadjar bode zopet dejal: »Pa nisem do sedaj ničesar napravil. In je kljub temu obrodilo.« Žal, da se baš ta izgovor le prepogosto sliši, največ pa radi tega, ker si večina sadjarjev še vedno ni svesta usodnih posledic takega ravnanja. Sadno drevje, ki ga zanemarjamo in dopustimo, da se na njem razpasejo škodljivci, ne more uspešno kljubovati, polagoma hira, ne obrodi in ako obrodi, sad ni dobro razvit, ni zdrav in tudi ne lep.

In kaj ima sadjar od takega drevja? Prav nič! Ali ni škoda, da umira kapital v sadnem drevju, ki bi lahko pripomogel marsikateremu sadjarju do blagostanja? Vsi naporji merodajnih faktorjev in vse hvale vredna inicijativa poedincev bo ostala brez pravega uspeha, ako se sadjar ne bo zavedal dolžnosti, da je treba sadno drevje tudi negovati, ako želi, da mu bo doneslo denarni uspeh.

Sadjar bi moral torej uporabljati vsa moderna in preizkušena sredstva, da obvaruje svoje drevje pred škodljivci. Imamo na razpolago nebroj škropljenih sredstev, preizkušenih in izbornih, cenejših in dražjih. Omenil bi pri tej priliki sredstvo, ki se je v zadnjem času prav dobro obneslo in ki se izdeluje pri nas doma v Celju, to je: »Garkon.« Zadnji komisijonelni ogledi škropljenih sadovnjakov po strokovnjakih n. pr. v konjiškem srezu, so dokazali, da smo dobili z Garkonom izborno in učinkovito sredstvo. Drevje

n. pr., ki je bilo lansko leto do polovice črvido, napadeno torej po zavijaču, kakor tudi drevje, ki je močno trpelo po fuzikladiju (škrlupu), je po dva- do trikratnem škropljenju z Garkonom v letošnjem letu ne samo krasno obrodilo, sad je ostal tudi popolnoma zdrav in močno razvit in lep. Škropiti pa je treba v pravem času. Z Garkonom n. pr. bi priporočali škropiti enkrat pozno v jeseni, ko je drevje že golo, ker lahko škropljenje obavljamo v močnejši koncentraciji škropila, spomladi pa pred cvetjem in po cvetju.

Za škropljenje sadnega drevja se pa mora sadjar posluževati škroplilnice. Škroplilnice za sadno drevje so ponajveč samodelne in delujejo z močnim zračnim pritiskom. Slednje je vsled tega v prvi vrsti potrebno, ker vporablamo pri visokodebelnem drevju bambusove cevi, da dosežemo najvišje vrhove. Samodelno škroplilnico bi si moral danes omisliti vsak napreden sadjar. V samodelnih škroplilnicah imamo danes celo vrsto inozemskih fabrikatov, omeniti pa hočemo posebej, da se izdelujejo škroplilnice tudi v naši državi od domače tovarne »Kovina«, ker smatramo, da je pri isti kakovosti blaga treba dati prednost domačemu izdelku. Poleg tega imajo škroplilnice »Kovina« še to prednost, da avtomatično zaprejo dohod određene količine škropila, da torej ni treba šele škropila odmeriti. Za večje nasade pridejo prevozne škroplilnice v poštev s 60 litri vsebine. Te se lahko vozijo med nasadi in istočasno omogočajo škropljenje z dvema odvodni. (Nadaljevanje sledi.)

Pri hemozedečni bolezni, zagačenju, natrganju črevah, obseesih, tesnobi v prsih, hudem srčnem utripanju, napetih emocijah prinaša uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice vedno prijetno olajšanje, čisto tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni svetujejo v mnogih slučajih, da naj pijejo teki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer pol čaše »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specijalnih trgovinah

PREZIMOVANJE POVRTNINE.

Sledeče povrtnine je možno ohraniti dalje časa sveže: belo in rdeče zelje, ohrovt (kel), rožni kupus, kolerabice, rdeče in rumeno korenje, zelena, črni koren, redkva, pesa, pori, čebula in solata. Popolnoma neobčutljiv proti mrazu je črni koren. Skorajda neobčutljivi so solata, pori, kel in rožni kupus, ki rabijo v zelo hudi zimi brez snega le lahko kritje s smrečevjem ali s slamo. Ravno tako je ravnati z gredicami z zimsko špinačo in solato.

Prezimovanje povrtnine je zelo enostavno. Da se pa dobro obnese, je pred vsem predpogoj, da je povrtnina dobro razvita in zrela ter da je prostor v vsakem oziru odgovarjajoč. Radi nevednosti se vsako leto pokvarijo velike množine dobre zimske zelenjave bodisi da zmrznejo ali segniyejo.

Najprimernejši čas za vlaganje ali vkletenje je oktober in november, ko nastopi mraz in preneha rast. Spravlja se le ob lepem in suhem vremenu, ker se s tem prepreči gniloba. Malce mraza zviša trpežnost zelenjavi, le zelena je občutljiva in jo je treba pravočasno pospraviti na varno. Najboljše se drži zelenjava na prostem v jarkih, med tem ko v kletih vsled toplote pogosto segniye. Poškodovane, počene ali slabo razvite rastline niso za hraniti ter jih je treba najprej porabiti.

Vso za zimo odloženo povrtnino se izruje s koreninami vred iz zemlje. Pri zeljnih in kelovih glavah se odstranijo vsi veliki zunanji listi. Korenje, pesa in redkev se odtrga, pri zeleni se srček pusti.

Nato se izkoplje 1½ m širok in 30 cm globok jarek. Izkopana zemlja tvori krog njega zaščitni nasip. Ta je pokriti s tanko plastjo šibla, da voda lažje odteka. Nato se vložijo zeljne in druge

Nežnočutno. V neki berlinski zakotni krčmi so se vsak večer zbrali skupaj različni delavci, da malo pokramljajo. Nekoč here eden od njih v časniku: »Fric Sulc je umrl včeraj!« Enoglasno so vsi vprašali: »Je li to naš tovariš Sulc?« Seveda!« odvrne oni, »že 14 dni ga ni bilo semkaj!« Vsi utihnejo in se žalostno spominjajo umrlega tovariša. Kar se naglo odpro vrata in Sulc vstopi vesel v krčmo. Vsi osupnejo in ga začudeno gledajo. Kar sapo jim je vzelo. Le eden je bil toliko miren, da je tiho rekel: »Psi! Otroci, on še tega ne ve!«

Smola. On: »Čudovito majhna usta imate,

žena Estera in hčerka Rahela, roža v Izraelu, si želita imenitnejše in svetlejšee.«

Sklonil je glavo z dolgo, ob robih že belo cetočo brado. Zazibal se je v razmišljanje, ne bi li vendar kazalo ugoditi srčnim željam ženinim in hčerkinim.

»Če bi odkupil palačo kateremu mestnih trgovcev? Mislim, da bi jo dobil še dovolj poceni. Saj so mi ti ošabni gojimi« skoro vsi dolžni. Ali bi naj vendar sezidal nov dom? A Bog Abrahamov, ko so pa ljudje tako pohlepni in gladni po tem našem uboštvi! Kdo ve, koliko zlata bi jim moral odtehtati.«

Kakor bi odganjal te nadležne misli in skušnjave, je stresel glavo. Ostri pogled se mu je spet in spet vsesaval v visoko stavbo samostansko in v monumentalno, umetniško okrašeno pročelje hiše božje.

»Koliko tisočakov leži zazidanih v teh zidovih! Mrtvi kapitali! In bogastvo v cerkvi! Brez koristi se stara in plesni. Ne razumejo gospodarstva ti gojimi! Tudi očetje ne, dasi so učeni možje. Ti še najmanj! Kako bogati so, si pravijo ljudje. Večjo veljavo jim daje pri ljudeh to namišljeno bogastvo. Pa vem, da je namišljeno. Ko pa ne znajo denarja vsejati in oplo-diti, da bi se jim množil in bi jim rodil stotero in tisočero. Ah, zahvaljen Gospod, Abrahamov Bog,

* Kristiani.

Aron Izerlin je modrejši. In bogatejši, dasi stanuje z Estero, punčico svojega očesa, in z Rahelo, svojega življenja solncem, v nizkem, vlažnem domu.«

V skoro divji radosti in mogočnem, samozavestnem ponosu so mu zagorele oči ob teh mislih. A že se je mešal v veselje srd: »Zaničujejo nas gojimi. A kaj nam morejo? Z zlatniki in srebrniki potlakam široke hodnike samostanske — in mi še ostanejo! Naj store isto očetje, če morejo. Naj izrujejo kamenje po hodnikih...«

Dolgi, suhi prsti so se mu v razburjenju skrčili. Upale prsi so mu krčevito zadržtele, kakor bi ga dušil silen, z vsemi močmi zadrževan in le s težavo premagovan kašelj.

In se je res moral s silo krotiti, da ni glasno kriknil. In da se ni zmagoslavno zasmejal ob sladkih mislih na svoje bogastvo in ob bridkih, kako ga gojimi zaničujejo in sovražijo. A njegovemu zlatu se vendar klanjajol

V teh sladko-grenkih mislih so ga zmotili štirje možje, ki so prav tedaj stopili iz samostana.

Toliko da jih je Izerlin zagledal, se jim je kar od srede trga odkril in se jim ponižno in globoko poklonil.

Dobro je poznal vse štiri. In je vedel, da njih osebe pomenijo bogastvo in moč. To pa je bilo zanj na svetu edino uvaževanja in spoštovanja vredno.